

ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ

Бр. 33.

Понедељак, 26 Новембра 1918.
БЕОГРАД.

Излазе сваког дана у 7 сати изјутра.

Цена 20 п. дин. или 40 хелера.

ГОДИНА XXI.

Рукописе и претплату треба слати:
Уредништву ВЕЧЕРЊИХ НОВОСТИ
БЕОГРАД, Космајска ул. бр. 28.

Мислимо на жетву!

Има једно врло важно питање, на које канда ми данас најмање мислимо, управо, узимамо га олако. У заносном одушевљењу за повраћеном слободом и уједињењем, понети идеалном страном живота, ми и несвесно заборављамо на земљску страну живота. Наравно, д. нам је слобода била најпреча и најдража. Уживали смо медене месеце златне слободе и науживали смо се.

Сад је ред, а и врло прешна потреба, да мислимо како ћемо живети, како ћемо се исхранити. На ту потребу треба озбиљно, треба још за времену размислити, да после не буде доцкан.

Услед ратних операција већем делу нашег земљорадничког становништва било је немогуће да посеје озима жита. Услед душевног узбуђења, услед оскудице у радној снази и стоци, то се није могло потпуно извести ни после извршеног ослободјења. Остају нам још пролетњи радови, и на њих морамо још сада мислити. Како држава, односно надлежно министарство, тако и појединци морају на то мислити. Морамо мислити, што смо ми по преваслодству земљорадничка земља, а и због тога, што је довоз са стране отежан, и што ће пигање исхране бити још дуже времена један од најважнијих проблема у целој Европи.

Да би нам чак и био довоз осигуран, то не би била никаква добит за нашу земљу, јер би куповање са стране за нашу земљу био страшан економски дефицит.

Надлежнима је дужност да се постарају на првоме месту за радну снагу, запрегу и алате, а по потреби и за набавку семена. Како је у изгледу брзо окончање мира, то би се распоред радне снаге могао тако удесити, да сељаци из брдских и мање плодних крајева буду употребљени у крајевима плодним, где је радна снага у већем броју потребнија.

Што се тиче стоке и алата, имамо пуно оправданог права тражити од Мађарске ту потребу, јер нам је она већим делом штету нанела.

О овом важном питању треба, дакле, да сви благовремено промислимо. Пољопривредник.

Ратне и политичке вести.

ТИРОЛЦИ ТРАЖЕ САМОСТАЛНОСТ

Конзервативни лист „Тиролски Нови Глас“ у уводном

чланку одлучно захтева, да тиролско народно веће неопложно прогласи Тирол за самосталну државу.

МАУРИНА ОСТАВКА

Из Мадрида јављају да је министар председник Маура поднео оставку, и да је исту краљ Алфонзо уважио.

ПОМОЋ ЧЕСКОЈ

Из Хага јављају: Председник Чехо-Словачке републике Масарик изјавио је у разговору са једним новинаром, да ће трупе савезничке морати помоћи протерати Мађаре из окупираних крајева у Словачкој, пошто се ческе трупе још налазе у Италији и на осталим фронтима Споразумних сила.

ЕНГЛЕЗИ И ЈУЖНИ СЛОВЕНИ.

„Журнал де Женев“ потврђује вест, по којој ће Лојд Џорџ узети на себе иницијативу за измирење Талијана и Јужних Словена. „Морнинг Пост“ доноси чланак, у којем оштро критикује држање Италије према Јужним Словенима. Лист вели, да у пркос свом дугогодишњем пријатељству према Италији, не може да разуме држање ове према Јужним Словенима.

МАЂАРСКА И НЕМАЧКА.

Један пештански лист јавља, да је угарска влада, на захтев Споразумних Сила, вољна прекинути дипломатске односе с Немачком. Немачки генерални консул кнез Фирстенберг мораће напустити Пешту.

КОНТРИБУЦИЈА НЕМАЧКОЈ.

Врховна Команда савезничких трупа у окупираним крајевима Немачке тражи за издржавање трупа Споразумних Сила 94 милиона марака, и то за издржавање енглеских трупа 40, а за америчке 54 милиона.

РАТ ИЗМЕЂУ ПОЉСКЕ И УКРАЈИНЕ.

Из Варшаве јављају, да је положај у Волхији непромењен, а у источној Галицији воде се упорне борбе. Украјинске трупе одбивене су од Раве руске, а тако исто и од Хирова. Пољаци су се повукли из Фоластила.

Расположење у Загребу.

Чим се у Загребу сазнало за одлуку Нар. Већа и адресу његову предату Престолонаследнику Александру о уједињењу свих Словенаца, Хрвата и Срба у једну јединствену државу, настало је неописано одушевљење и весеље.

Када је публикована адреса Нпр, Већа и одговор наследника престола на тисуће света

скупило се, који је клицао династији Карађорђевића, краљу Петру, наследнику Александру, слободној краљевини Југославији и јединству Словенаца, Хрвата и Срба. Манифестанти су пролазили Илицом и Франковановим улицом, и то је тако трајало у понедељак (19. о. м.) до поноћи. Сутра дан се састао одбор ђака и ученица свих загребачких школа, и он је одлучио, да се умоле наставници те да тога дана не буде предавања. Омладина се састала на Универзитетском Тргу и у редовима промарширала градом, њих петнајест хиљада, мушкараца и девојчица. Певали су народне химне, „Орао кличе“ и т. д. и клицало се краљу и новој држави.

Живост и весеље на све стране влада у Загребу. Кафане и гостионице пуне су света, познати и непознати скупљају се око столова и певају у друштву маргелезу, словеначку, хрватску и српску химну. У четвртак је била свечана служба у загребачкој катедрани, на којој је служио надбискуп др Анте Бауер и певано „Тебе Бога хвалимо“. Служби је присуствовао и изасланик краља Петра.

Истога је дана приспео у Загреб из Парива др Коросец. На дочек му је изишло неколико хиљада грађана, и кад је стигао настало је урмебесно клицање. Др Коросец је из воза до аутомобила изнесен на раменима. У Народном Већу Коросец је поднео свој извештај о спољнем положају и тај је извештај примљен с одобравањем.

Бан Михаловић је послао следећу депешу Престолонаследнику:

„У часу кад је Ваше Височанство проглашењем државног уједињења свих Срба, Хрвата и Словенаца у дјело привело стољетну тежњу свега народа на Славенској Југу, подластуре влада Хрватске, Славоније и Истре пред пријестолје Славног Вашег оца и пред Ваше Краљевско Височанство искрени поздрав и поклон. — Потпуно смо увјерени, да ће у слободи уједињени народ, на великим уставним, парламентарним и широко демократским начелима, од Вашег Височанства наглашеним, развити своју своју снагу, и тако у јединственој држави довинуту се задовољства и благостања и својих најширих слојева у културном процвату и социјалном напретку.“

ЛОКАЛНЕ ВЕСТИ.

Долазак владе.

Данас у подне стиже г. Н. Пашић са члановима владе и Народне Скупштине у Земун. Одакле ће око 2 сата по подне засебном дењом приспети у Београд.

Пут Престолонаследников.

Њ. В. Престолонаследник Александар путује у току ове недеље у Сарајево, где му се спрема импозантан дочек.

Допутовали.

Господа: Сима Лазаревић бив. министар, др. Милан Тодорчевић начелник Министарства Нар. Привреде, Милан Мат. Јовановић инжењер Хидротехничког одељења, Миливоје Радовановић, начелник Мин. Правде, Павле Моравац инспектор Мин. Нар. Привреде, др. Богдан С. Марковић управник Управе Фондова, Милан Јевановић-„Телијан“ инжењер Милорад К. Радовановић потпуковник, Милан Миљковић потпуковник, допутовали су у Београд.

Управник поште.

Г. Владислав Ристић, бив. управник поште, постављен је за управника београдске поште. Он је јуче примио дужност и отпочео рад на уређењу поштанског саобраћаја, који ће кроз неки дан отпочети и за грађанска лица.

Просветне вести.

Др. Владимир К. Петковић, начелник Министарства Просвете, дошао је и отпочео рад у министарству.

Долазак колонијалне робе.

Госп. Министар Грађевина наредио је, да се спреме магацини београдске станице за смештај 450 вагона колонијалне робе (шећера, кафе, брашна и др.), који је на путу, и која у току ове недеље стиже сва.

Отпутовао.

Госп. Јован Баја бив. министар отпутовао је за Војводину и Хрватску.

Наши железничари у Хрватској.

На позив Нар. Већа десет наших железничких чиновника и военог особља путује ради реорганизације и убрањање посла на хрватским железницама.

Пресељена канцеларија.

Канцеларија четвртог сиротињског реоне, која се до сад налазила у Бирчавиној улици 16, пресељена је у основну школу на Западном Врачару.

Прилог сиротињи.

Г. Риста Михајловић, кафеџија београдски приложио је Сиротињском одељењу општине града Београда за београдску сиротињу 100 (стотину) круна, за помен својој поливцу Обрену.

Погреб.

Данас у 2 часа по подне биће сахрана умрле Станије Спасојевић, учитељице из Ресника, чији је муж Спасоје Спасојевић учитељ на гојној дужности. Стан Краља Петра ул. бр. 111.

Сеча дрва.

Од Господина Министра Народне Привреде општина београдска добила је одобрење, да у Кошутњаку изврши сечу дрва око 10.000 кубних метара за потребе грађанства београдског.

Ову сечу дрва општина ће извр-

КОЛОСЕУМ

АВЕТИ, драма из друштвеног живота у 3 дела и остали одличан програм.

КОЛОСЕУМ

НАСТАВНИЦИ
ПРОФЕСОРИ
УЧИТЕЉИ
СТАРОСЛАВНИ
СЛОВЕНИЦИ
СРЕДНОШКОЛЦИ
УЧИТЕЉИ
СТАРОСЛАВНИ
СЛОВЕНИЦИ
СРЕДНОШКОЛЦИ

штити путем јавног надметања, зашта позива предузимаче, да изголе доћи на дан 30. новембра 1918 год. у 3 сата по подне на јавну и усмену лицитацију која ће се одржати у канцеларију економата општинског. Предузимач има да изврши сечу обележених дрвета од стране шумара Министарства Народне Привреде и под његовим надзором рад да врши.

Исечена дрва имају се пренети код Топчидарске трамвајске станице, ту слезати у суре по 1.10 м. висине и претати комисији општинској на даљу употребу. Предузимач мора одмах сечу предузети кад се лицитација одобри, и дневно је обавезан извршити најмање по 200 кубних метара. Цена се лицитира у коуни од 1 м. и кауција се поже 10 од сто излицитираних цене. Услови сече могу се видети сваког дана у Економату.

На дан 2. Децембра 1918 године у 3 сата по подне одржаће се јавна лицитација у Економату општинском за сечу дрва на Старом Гробљу код мрље Св. Марка. Сеча дрва извршиће се одмах, по условима прописаним, за потрабу грађанства београдског а по одобрењу лицитације. Цена ће се лицитирати од кубног метра и прилицитацији подложити кауција у 300 круна, која ће остати у каси општинској до савршетка рада. Позивају се предузимачи да на сву лицитацију дођу.

Железнице исправљене.

Пруга Параћин—Зајечар исправљена је и ради.

На прузи Скопље—Митровица трансбордман је смањен на 10 километара у Качанику; остали део пруге ради.

Пруга Солун—Скопље ради са трансбордманом на км. 103, где ће мост бити готов 3. децембра ове године.

Део пруге Скопље—Ниш у пуној је исправци, као и пруга од Обреновца ка Југу.

26. новембра 1918. год. почиње рад на исправци пруге од Београда ка Југу, а за који дан и од Смедерева ка Плани.

Позив.

Министарство Правде позива сво судско указно и неказно особље, као и службенике, служитеље и чуваре Казнених Збова, који се налазе у Београду, а који нису на војној дужности, да се одмах јаве Министарству.

Наредба Команданта места.

Сви порезници и царински чиновници у пензији, да се одмах пријаве команди места.

Купус за општину.

У Београд је приспео један шлеп купуса за општину београдску. Овај ће се купус раздавати лицима, која примају помоћ.

Хартија.

Ни путу су 30 вагона хартије за штампање новина.

Допутовали из Нице.

Господа: Јеремија Мариновић пешадијски потпуковник и Јован Рикалић пешад. потпуковник.

Управа Државне Статистике позива г. чиновнике, дијурнисте и дијурнисткиње, да се јаве Упуги 27. новембра у згради Рударског Одељења Шумадијска улица бр. 6.

Нерешене инвалиде.

За све нерешене инвалиде треба молбе предати Команди Места, на дјелу поступак. Док се не буду донеле дефинитивна решења по тим молбама, дотична лица добиће помоћ на име инвалиде.

Прилози Друштву за Ваштиту Деце.

Госпођа Драга и Г. Бар. Смић кас. суд у пенз. приложили су Круна 200, приликом 4 годишнице смрти њиховог сина Николе Смића, студ. техн. ганског универзитета умрлог од тешких рана 22-XI. 1914.

Повагеници прикупили: Г-ђа Пела Ристић 34 кр., г-ђица Босилка Бу-

рић 80 кр., г-ђа Лепосава Стефановић 144 кр., г-ђица Зоја Мариновић 72 кр., г-ђа Олавка Божић 197 кр. Остали прилози: Фигма Васић и Јоцић 100 кр., г-ђа Караулић 20 кр., г-ђа Драга Исавла Савића 200 кр., г-ђ Ружа Сокић 50 кр., г-ђа Ж. П. Матић 50 кр., Танасковић и Богдановић 300 кр., Јосиф Гутман 50 кр., г-ђа Софија д-р Ненадовића 20 кр., Алекса Михајловић 50 кр., Фе дора Исаковић 100 кр., Стана Стефановић 10 кр., Душан Катић 30 кр. Сва Тодоровић 10 кр.

Читуља.

Тихомир П. Самуровић, секретар првостепеног шабачког суда, умро је 15. октобра ове године у своје родном месту Прњавору.

Последње вести.

„Минхенске Новине“ доноси, да се баварски престолонаследник налазио све до последњег закључења примирја код трупа, а сада се налази у једном баварском замку. Он је узимао учешћа у многим војничким и политичким питањима, а највише у питању примирја, које се (учешће) није слагало са Врховном Командом.

У Кубанској су смрвени и последњи остаци бољшевичких трупа. У исто време јављају; да ће антанта ускоро предузети енергичне мере против бољшевизма и у оно мало крајева у Русији, где се још задржао.

Из Кијева јављају, да има још велики број маџарских трупа, које се налазе у Одеси и околини а које чекају на транспорт за отаџбину.

Оставка на престо досадањег немачког престолонаследника гласи: „Овим се одричем потпуно свих права на престо Пруске и на царску круну, који су ми досад припадали по праву, а после силаска са престола Њ. В. Краља и цара“.

У пуној седници Берлинског Војног Већа решена је измена у закону о изборима за парламенат, која гласи: за официри имају само активно а не и пасивно изборно право.

Предња одељења енглеских трупа од неколико стотина људи ушла су 21. о. м. у Келн. Председник општине Келна прогласом је позвао становништво, а нарочито омладину, да буду учтиви и уздржљиви према трупима, које долазе да заузму варош.

У Елзасу и Лотрингији свуда су стављени стари француски називи улица и места. У окупираним областима Пфалца уведено је француско време.

ОГЛАСИ

ВИНО чисто и природно, цеђено од грозња из сопствених виноградина, продаје на више и на мање по 6 круна литар.

ВЕРА ЛАЗИЋ,
3-5 Земун. — Бежанска улица.

Тражи мужа Јана Ранковић из Дражевице срез посавски округ београдски тражи свога мужа Велимира који је 1915 године као заробљеник одведен у Аустро-Угарску. Из Бера се јавио 1. Септембра ове год. Ко би шта знао о Велимиру, нека јави редакцији овога листа или његовој жени у Дражевац. 3-3

Вешта КУВАРИЦА потребна је одмах. Јавити се у Редакцији овога листа.

Стевану Петровићу чиновнику фабрике дувана. Моли те доћи до мене [мојој] кући болестач сам. Потребан си ми. ЖАРКО ЦВЕТКОВИЋ Слободе ул. 12. 2-2

Купила би 1 ГРАМОФОН из приватне куће. Ко има нека се јави за услове Кнез Милетина ул. бр. 18. 2-3

ТРГОВИНА
АВРАМА Х. ГАБАЈА и Комп. Београд Кнез Михајл ул. бр. 31. Распродаје једну већу партију: ШТОФА за женске кветиме, ПОРХЕТА и ШАМИЈА. Ув. знатно спуштене цене. 3-3

МЛАДИ ТРГОВАЦ тражи добар домаћи кост у средини вароши. Помуде Уредништву. 1-1

Собни намештај

Све врсте дрвета као и гарнитуре, качкбета, месинганих и плеханих кревета, тонетованих столица отпочели смо про сваки солидном ценом. РУДОЛФ и ЖИГА ФЕЛДМАН 1-3 Вука Караџића ул. 8

ЛИСИЦЕ, оковратник и муф, ванредно лепа гарнитура, на продају. Београдска ул. 1. у авлији над чесмом. 2-3

ДРВА ЗА ГОРИВО има на продају у Босанској ул. бр. 22. 5-5

Наша мила баба, свекрва
† Драга
удова поч. Алексе Цмића
умрла је 24. ов. мес. у 8 сати пре подне а сахрањена е 25. ов. месеца у 3 сата по подне.
Ожалошћени: унук Душан—Душко, снаја Лепосава.

Са најтежим болом у души извештавамо своје рођаке, пријатеље и познанике, да је наша мила супруга, односно мајка, сестра, тетка и ташта
† Станија Спасојевић
учитељица из Ресника
преминула после кратког боловања 24. овог мес. у 7 часова у вече у 56 год. свога живота.
Погреб ће бити 26. ов. мца, у 2 сата по подне.
Стан Краља Петра 111.
Ожалошћени: супруг: Спасоје Спасојевић, учитељ; синови: Александар, лекар и Љуболрад, гимназист; кћи: Љубица; сестре: Сока, Аца и Јованка; сестричина: Бора; вет: Влада Марковић, шеф станице и остала породица.

Убијени у души јављамо нашим рођацима, пријатељима и познаницима, да је наша радост у кући, весеља и увек насмејана
† МАРА БЕРИЋ
чиновник Управе Фондова
испустила своју младу душу у 23. години 25. ов. м. у 1 сат ујутру, а биће сахрањена у понедељак 26. ов. м. у 2 по часа по подне (по војном). Опело у Сабornoј цркви. Благодариме свима који нам се у овим најтежим часовима нађоше.
Стан Кнежевичка 11, пређе Рељина 4.
Остају да вечито жале: мати; Софија; брат: Гргур, професор; сестре: Даринка, наст. гимназије, Даница, учитељица; сестри: Раде.

Драга Љ. Ковачевића са кћерима, Станком Светозира Матића, Милцом Милана Ракића, Олвером, зтовима и осталом родбјном извештава роднике, пријатеље и познанике, да је њихов дојар муж, нежан отац, таст ит. д.
† ЉУБОМИР КОВАЧЕВИЋ
државни светник, члан Академије Наука у Београду, 3-гребу ит. д.
преминуо 19. ов. мес. у 10 час. у вече у Врњачкој Бањи неочекавши да у свој, препорођеној и увеличаној Домовини, за коју је и до последњег часа неуморно радио, ужива плодове. 3-3
Београд, Новембра 1918. год.

Нашем добром и незаборавном супругу, ујаку, зету, пашеногу.
† Љуби Ј. Рајковићу
председнику општине београдске
који је преминуо 27. Новембра 1915. год. у Маташеву код Подгорице, давањемо ТРО-ГОЛИШЊИ ПОМЕН у смедеревској старој цркви, у уторак 27. Новембра ове године.
Молимо пријатеље и другове нашег драгме Љубе и наше, да присуствују овоме тужном помену.
Ожалошћени: супруга Милица, сестрићи: Жика и Анта Михајловић, сестричице: Јела удова Тодора Динића, Јула Стане Мостарчића, Зорка Владе Јогановића, Јелена Рајка Вилировића, свастика: Стевка, нашегог: Милан Бојановић, ге ерал у пензији и остала мнобројна родбјина. 2-2